

Zalecenia dotyczące przygotowania do badania jelita grubego

KOLONOSKOPII

Żeby dobrze przygotować jelito do badania i tym samym nie utrudniać jego wykonania, nie wydłużać czasu badania i zapewnić możliwość dokładnej oceny błony śluzowej oraz anatomicznych szczegółów jelita, należy zastosować się do poniższych instrukcji:

1/ właściwe przygotowanie do badania zaczyna się w przeddzień badania ale już trzy dni przed badaniem należy unikać spożywania wszelkich **ziaren czy pestek** (czyli unikać spożywania np. ziarnistego chleba, winogron, porzeczek, jogurtów z ziarnami, pomidorów, musli, kiwi itp.) – ziarna zalegają długo w jelicie, dostają się do kanału ssania w aparacie, którym wykonujemy badanie i mogą znacznie utrudnić badanie;

2/ w przeddzień badania, na śniadanie nie jemy już nic resztkowego (czyli żadnych produktów pozostawiających resztki w jelicie – pieczywo, wędliny, sery, owoce, warzywa itp); można pić dowolną ilość, całkowicie wchłaniających, nie gęstych, płynów, np. wodę mineralną (gazowaną czy niegazowaną), herbatę, kawę rozpuszczalną (mogą być słodzone, żeby się wzmocnić kalorycznie), kisiel, galaretkę, jogurty płynne bez ziaren zbóż czy pestek owoców. W porze obiadowej nie zjadamy też żadnych gęstych zup, ziemniaków, mięs, żadnych warzyw ani owoców; można wypić bulion przygotowany z kostki rosółowej (bez żadnych dodatków); w chwili głodu można ssać landrynki, żeby trochę „oszukać” głód (ale nie spożywać innych cukierków);

3/ do oczyszczenia jelita grubego zalecamy preparat **FORTRANS** (konieczna jest recepta, którą wystawia lekarz kierujący na badanie, kosztuje ok. 50 PLN); jest to opakowanie zawierające cztery duże saszetki proszku, który po rozpuszczeniu w wodzie – letniej, przegotowanej lub mineralnej, raczej niegazowanej - tworzy niewchłaniającą się w jelitach zawiesinę, która „przelatuje” przez cały przewód pokarmowy, wypłukując jego zawartość; lepiej jest przyjmować płyn nieco chłodniejszy (mniej prowokuje mdłości); można też dla poprawy smaku dodać trochę soku z cytryny;

Obecnie proponujemy rozdzielanie całej objętości płynów na dwie frakcje – wieczorną, w dniu poprzedzającym badanie – czyli wypicie dwóch litrów płynu (zawiesiny) wieczorem, w godz 18:00 – 20:00 lub 17:00-20:00 oraz dwóch rano, w dniu badania, w godzinach np. 07:00 – 09:30, rozdzielanie przyjmowania płynów na dwie części jest lepiej tolerowane przez pacjentów daje też, lepsze przygotowanie jelita do badania; ważne jest, żeby ranne picie płynów skończyć na ok. cztery godziny przed badaniem;

Dobre oczyszczenie uzyskujemy zwykle dopiero po wypiciu wszystkich **czterech litrów** zawiesiny (cztery saszetki, każda rozpuszczana w litrze wody = cztery litry do wypicia); proponujemy wypijanie płynu powoli (nie łapczywie, żeby nie spowodować nudności czy wymiotów – nieprzyjemna okoliczność ale też zmarnowanie potrzebnego do oczyszczenia jelita płynu), czyli w rytmie litr na godzinę (szklanka na kwadrans) lub dłużej; można też zrobić przerwę w trakcie przyjmowania płynów; czas wypicia nie jest tak istotny jak to, żeby

wypić całą należną objętość płynów; nie należy obawiać się perspektywy picia tak dużej ilości płynu – **płyn się nie wchłania!** „przelatuje” przez przewód pokarmowy i najczęściej już przy piciu drugiego litra „wylatuje” na zewnątrz, czyli następują coraz bardziej wodniste wypróżnienia;

4/ leki zażywane z powodu różnych chorób (nadciśnienie tętnicze, choroby serca, padaczka, inne - **nie powinny być odstawiane! Czyli przyjmujemy leki jak zwykle;**

5/ chorzy na **cukrzycę** – indywidualnie ustalają sposób przygotowania się do badania z lekarzem prowadzącym;

6/ chorzy zażywający **leki wpływające na krzepliwość krwi i zwiększające ryzyko krwawienia** przy ewentualnych zabiegach endoskopowych czy nawet przy pobieraniu wycinków – czyli **leki przeciwkrzepliwe** np. Acenokumarol czy Warfaryna, **leki przeciwplytkowe** np. Acard czy Polocard, różne postacie klopidoogrelu ale też tradycyjne **leki przeciwbólowe**, tzw. salicylany), czyli chorzy po zawale serca, po incydentach wieńcowych, po zakrzepicach żylnych - powinni odstawić te leki na pięć dni przed badaniem i jeżeli doszło w trakcie badania do zabiegu czy pobierania wycinków, powinni powstrzymać się od zażywania tych leków jeszcze przez kolejnych pięć dni po badaniu; przez ten czas może / lub powinna być stosowana heparyna drobnocząsteczkowa, o czym również decyduje lekarz prowadzący i kierujący na badanie;

7/ chorzy posiadający wszczepiony **stymulator serca** również powinni konsultować się przed badaniem z prowadzącym kardiologiem, co do sposobu przygotowania się do badania;

8/ badanie **kobiet ciężarnych** lub karmiących piersią jest kontrowersyjne – możliwe w szczególnych okolicznościach;

9/ wybierając się na badanie należy mieć przy sobie dowód osobisty (lub przy braku dowodu osobistego inny dokument z nr PESEL), dowód ubezpieczenia, okulary, jeżeli potrzebne są do czytania; wskazane jest też zabranie wyników poprzednich badań endoskopowych czy wyników badań laboratoryjnych;

10/ wyznaczona godzina badania może się nieco przesunąć, ponieważ czas trwania wcześniej wykonywanych badań lub zabiegów endoskopowych może trwać dłużej niż przewidywano;

11/ podpisując (na oddzielnym arkuszu) zgodę na badanie, należy uwzględnić również zgodę na ewentualne wykonanie zabiegu usunięcia stwierdzonych w jelicie w trakcie badania polipów (zabieg polipektomii)